Торгівля у липні

***У січні-липні**, за оцінками Мінекономрозвитку, ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів" продовжує демонструвати позитивну динаміку випуску – **зростання становило 3,2%** [±0,1 в.п.] (проти 3% у січні-червні 2016 р. та «мінус» 20,3% у січні-липні 2015р.).*

*У розрізі підвидів внутрішньої торгівлі, третій місяць поспіль після негативної динаміки з серпня 2012р., спостерігається **зростання оптового товарообороту - на 3,9%** (3,6% у січні-червні 2016р.) через розширення попиту з боку підприємств реального сектору економіки як на вітчизняні, так і на імпортовані товари.*

*В той час, як за рахунок активізації попиту домогосподарств на тлі зростання реальної заробітної плати роздрібна торгівля продемонструвала **зростання на 2,4%** (2,3% у січні-червні 2016р.)*

Однак, ключовим чинником позитивної динаміки внутрішньої торгівлі все ще залишається ефект низької статистичної бази 2015р. (падіння у січні-липні 2015р. становило у оптовій та роздрібній торгівлі 17,1% та 23,6% відповідно).

*У **II півріччі 2016р.** очікується деяке уповільнення темпів зростання внутрішньої торгівлі, що в основному буде обумовлено ефектом порівняльної бази. В той же час, позитивні темпи внутрішньої торгівлі будуть підтримуватись активізацією виробничої діяльності в промисловості та поступовим відновлення споживчого попиту домогосподарств на тлі зростання реальної заробітної плати. За оцінками Мінекономрозвитку, за підсумками **2016р**. зростання обсягів випуску ВЕД «Торгівля» очікується на рівні **1,8% [±0,3 в.п.]***

«у січні-липні всі підвиди ВЕД «Торгівля» продовжують демонструвати позитивну динаміку»

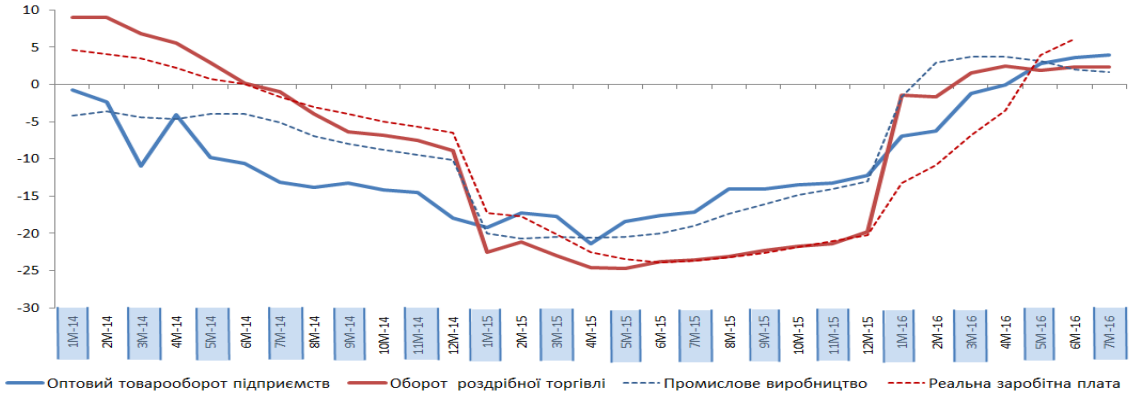
Табл. 1. Основні показники внутрішньої торгівлі, % п/п

	7М 2015	6М 2016	7М 2016	*внесок, в. п. (7М 2016)*
ВЕД "Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів"*	*-20,3*	**3,0**	**3,2**	-
Оптовий оборот підприємств	-17,1	**3,6**	**3,9**	2,1
Оборот роздрібної торгівлі	-23,6	**2,3**	**2,4**	1,1

Джерело. ДСС

**- розрахунки Мінекономрозвитку.*

Рис. 1. Оптовий оборот підприємств та оборот роздрібної торгівлі, % п/п

Джерело. ДСС

Основними чинниками поточної динаміки є:

Стимулюючі:

(1) **попит на послуги ВЕД «Торгівля» з боку підприємств рослинництва у сільському господарстві** *(у січні-липні 2016р. до січня-липня 2015р. зростання виробництва на 2,7%, за даними таблиці «витрати-випуск» у 2014 р. частка сільського господарства у структурі використання послуг ВЕД «Торгівля» - 13,2%),* **хімічного виробництва** *(у липні 2016р. до липня 2015р. зростання на 7,1%, частка 5%),* **металургійного виробництва** *(на 4,3%, частка 3,7%),* **виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення** *(на 4,2%, частка 8,9%),* **виробництва будівельних матеріалів та будівництва** *(на 5,7% та 11%; частка 1,3% та 0,4% відповідно),* **виробництва комп'ютерів, електронної та оптичної продукції** *(на 9,6% та 2,6% відповідно);*

(2) **збільшення обсягу імпорту товарів** *(у І кв. 2016 р. частка імпортних товарів у оптовій торгівлі становила 55,3%, а у роздрібній – 43,1% відповідно);*

*«**зростання оптового товарообороту** було обумовлено розширенням попиту з боку підприємств реального сектору економіки»*

Довідково. У червні 2016р. да даними ДСС фізичний обсяг імпорту товарів зріс на 5,1% (проти скорочення на 30,6% у червні 2015р.), при цьому індекс цін імпорту товарів зменшився на 5,5% (проти скорочення на 9,7%у травні 2015 р.);

(3) **підвищення купівельної спроможності домогосподарств** на тлі зростання реальної заробітної плати *(у січні-червні 2016р. реальна заробітна плата підвищилась на 6,1% проти 3,9% у січні-травні 2016р., у розрахунку червень 2016р. до червня 2015р. зазначений показник продемонстрував зростання на 17,3%);*

(4) **уповільнення цінової динаміки на споживчому ринку** впродовж останніх місяців *(у липні 2016р. до грудня 2015р. зростання ІСЦ уповільнилося до 4,8% проти 39,3% - аналогічний показник у липні 2015р.);*

(5) **зростання споживчих настроїв домогосподарств** *(у липні 2016р. індекс споживчих настроїв склав 50,1 (що на 6,9 п. вище, ніж у липні 2015р.), індекс поточного особистого матеріального становища – 42,7 (на 15,1 п. вище), індекс доцільності великих покупок – 50,5 (на 5,1 п. вище));*

(6) **низька статистична база порівняння** *(падіння у січні-липні 2015р. становило у оптовій та роздрібній торгівлі 17,1% та 23,6% відповідно).*

*«**роздрібна торгівля зросла** за рахунок активізації попиту домогосподар-ств на тлі зростання реальної заробітної плати та уповільнення цінової динаміки на споживчому ринку»*

Стримуючі:

(1) **зменшення попиту на послуги ВЕД «Торгівля» з боку підприємств виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів через високу конкуренцію на внутрішньому ринку** *(у липні 2016р. до липня 2015р. виробництво зменшилося на 0,6%, за даними таблиці «витрати-випуск» у 2014 р.частка у структурі використання послуг ВЕД «Торгівля» - 31%),* **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** *(на 6,5%, частка 4,1%),* **фармацевтичного виробництва** *(на 0,5%, частка 3,7%);*

(2) **скорочення обсягів кредитування внутрішньої торгівлі** *(роль обігових коштів)* **та споживчого кредитування домашніх господарств** *(станом на кінець червня 2016р. у порівнянні з даними на кінець червня 2015р. обсяг кредитів наданих підприємствам оптової торгівлі зменшився на 1,8% (з урахуванням курсової переоцінки), а обсяг споживчих кредитів скоротився на 23,5%(з урахуванням курсової переоцінки)).*

Регіональний розріз. У січні-липні 2016р. загальна кількість регіонів, які демонстрували позитивний результат обороту роздрібної торгівлі становила 19 *(18 у січні-червні 2016р.),* у т. ч. у 9 регіонах спостерігалося прискорення зростання (10 регіонів відповідно), у 9 регіонах – уповільнення зростання *(8 регіонах відповідно),* у Закарпатській області зафіксовано зростання на рівні січня-червня 2016р. Негативну динаміку продемонстрували 5 регіонів *(7 регіонів відповідно)*, у 2 з яких спостерігалось поглиблення падіння у порівнянні з січнем-червнем 2016р. *(2 регіони відповідно).* У 1 регіоні *(Рівненській області)* були зафіксовані «нульові» темпи приросту.

«у січні-липні 2016р. 19 регіонів демонстрували зростання обороту роздрібної торгівлі»

Табл. 2. Оборот роздрібної торгівлі (регіональний розріз), % п/п

Найбільші темпи зростання				Найбільші темпи падіння			
	7м 2016р.	частка у структурі, 7м 2016р.	внески, в. п. (7 м 2016р.)		7м 2016р.	частка у структурі, 7м 2016р.	внески, в. п. (7 м 2016р.)
Київська	7,7	5,2	0,4	Житомирська	-5,5	2,6	-0,2
Полтавська	7,3	3,0	0,2	Чернівецька	-3,7	1,6	-0,1
Одеська	5,7	7,3	0,4	Дніпропетровська	-2,9	9,0	-0,3
Львівська	5,7	5,9	0,3	Чернігівській	-0,8	2,1	-0,02
Луганська	4,2	0,9	0,04	Донецька	-0,1	3,7	-0,004

Джерело. ДСС

Очікування. У **II півріччі 2016 р.** діяльність внутрішньої торгівлі, в першу чергу, формуватиметься в умовах поступового збільшення попиту підприємств реального сектору економіки через подальше розширення діяльності та відновлення споживчого попиту - даний фактор може бути частково знівельований підвищенням комунальних тарифів. В той же час, в умовах дії ефекту порівняльної статистичної бази очікується деяке уповільнення темпів зростання внутрішньої торгівлі. У цілому за оцінками Мінекономрозвитку, за **підсумками 2016р.** зростання обсягів випуску ВЕД «Торгівля» очікується на рівні 1,8% [±0,3 в.п.].

Ризики. Загострення військового протистояння на сході країни, погіршення фінансових результатів підприємств через несприятливу кон'юнктуру на зовнішніх ринках.